

ODNOS POLITIČNIH STRANK DO CIVILNO DRUŽBENIH ORGANIZACIJ

Na vprašalnik so se odzvale naslednje politične stranke:

1. Stranka ekoloških gibanj Slovenije
2. Nova demokracija Slovenije
3. Stranka mladih Slovenije
4. Slovenska demokratska stranka
5. Združena lista socialnih demokratov
6. Slovenska ljudska stranka
7. Stranka enakopravnih dežel
8. Slovenska nacionalna stranka
9. Liberalna demokracija Slovenije
10. Aktivna Slovenija

1. Kaj vaši stranki pomeni izraz nevladna organizacija (NVO)?

organizacije, ki spremljajo izvajanje zakonodaje in nadzor nad delovanjem vladnih in političnih institucij in organizacij	81,82 %
neodvisen in kritičen del družbe	72,73 %
strokovno organizirana javnost, ki prevzema izvajanje nekaterih nalog Vlade	63,64
nekonstruktivno kritiziranje odločitev oblasti	9,09 %
organizacije brez določenih ciljev, ki ne vedo, kaj pravzaprav hočejo	9,09 %
na pol zasebne organizacije, ki delujejo kot promocija posameznikov in posameznic	9,09 %
organizacije, ki predstavljajo velik strošek nacionalnemu in lokalnim proračunom	9,09 %

2. Kdo bi moral po vašem mnenju zagotoviti pogoje za delovanje nevladnih organizacij?

1	vlada preko zagotavljanja minimalnih standardov in pogojev delovanja nevladnih organizacij, ki bi veljali tako za nacionalni kot lokalni nivo	90,91 %
2	nevladna organizacija sama, ker mora temeljiti na samoiniciativnosti svojih članov in članic	72,73 %
3	nevladne organizacije same, ker morajo same poskrbeti za lasten obstoj in razvoj	45,45 %
4	vlada preko posameznih ministrstev in vladnih uradov	9,09 %

3. V nadaljevanju bomo našteali nekaj možnih funkcij nevladnih organizacij. Prosimo vas, da za vsako posebej ocenite, koliko jo izvajajo nevladne organizacije v Sloveniji. Ocena 1 pomeni, da je sploh ne izvajajo, ocena 5, da jo zelo, 3 je pa nekje vmes.

Funkcije NVO	Povprečna ocena
NVO opravljajo dejavnosti, ki so družbeno koristne in potrebne.	4,27
NVO so socialni akterji, ki predstavljajo različne interese državljanov	3,36
NVO vplivajo na oblikovanje in izpopolnjevanje politik na posameznih področjih	3,36

NVO poudarjajo nepravilnosti delovanja vlade in njenih organov	3,18
NVO izvajajo določene storitve, ki bi jih pravzaprav morala zagotavljati država	3,09

4. Ali imate v vaši stranki osebo, ki je zadolžena za sodelovanje z nevladnimi organizacijami?

	%
Da	63,64
Ne	27,27
brez odg.	9,09

5. Ali ima vaša stranka oblikovan formalni ali neformalni način rednega sodelovanja z nevladnimi organizacijami?

	%
da, neformalnega	45,45
oba, formalnega in neformalnega	45,45
brez odg.	9,1
da, formalnega	0
Ne	0

6. Kako pa sodelujete z NVO?

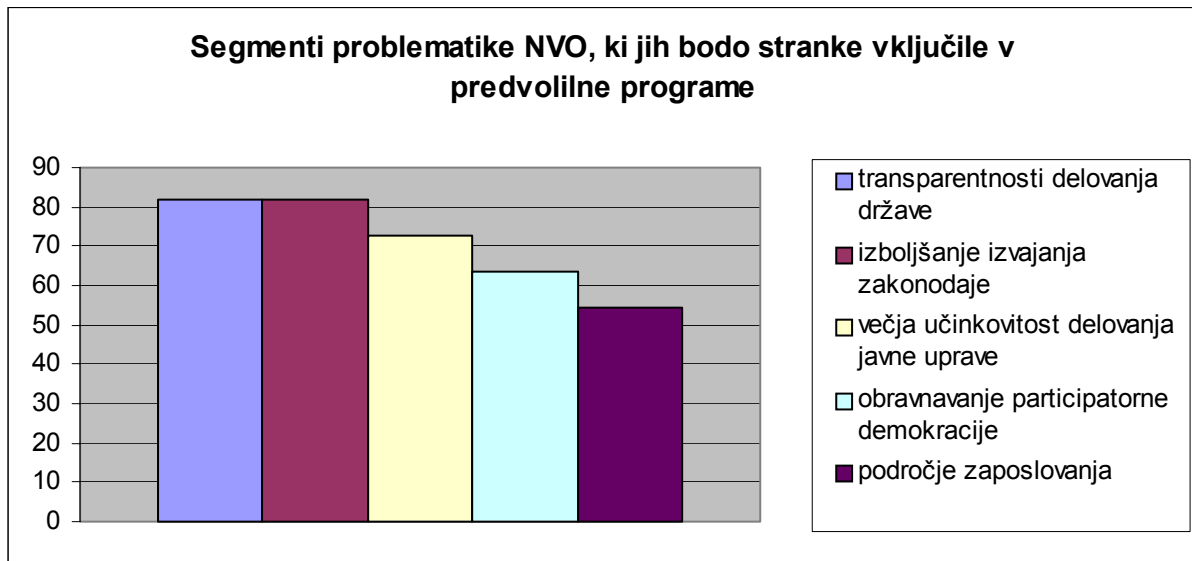
Sodelovanje z NVO	%
sodelujemo prek predstavnikov lokalnih oblasti	63,64
vabimo jih na sestanke naše poslanske skupine	36,36
s predstavniki NVO se srečujemo le na njihovo pobudo	27,27
redna srečanja s predstavniki NVO	18,18

7. Ali nameravate v vaši stranki teme razvoja nevladnega sektorja v Sloveniji vključiti v svoj predvolilni program?

	%
zagotovo da	72,73
verjetno da	18,18
brez odg.	9,09
verjetno ne	0
zagotovo ne	0

8. V katere segmente vašega programa pa nameravate vključiti problematiko NVO?

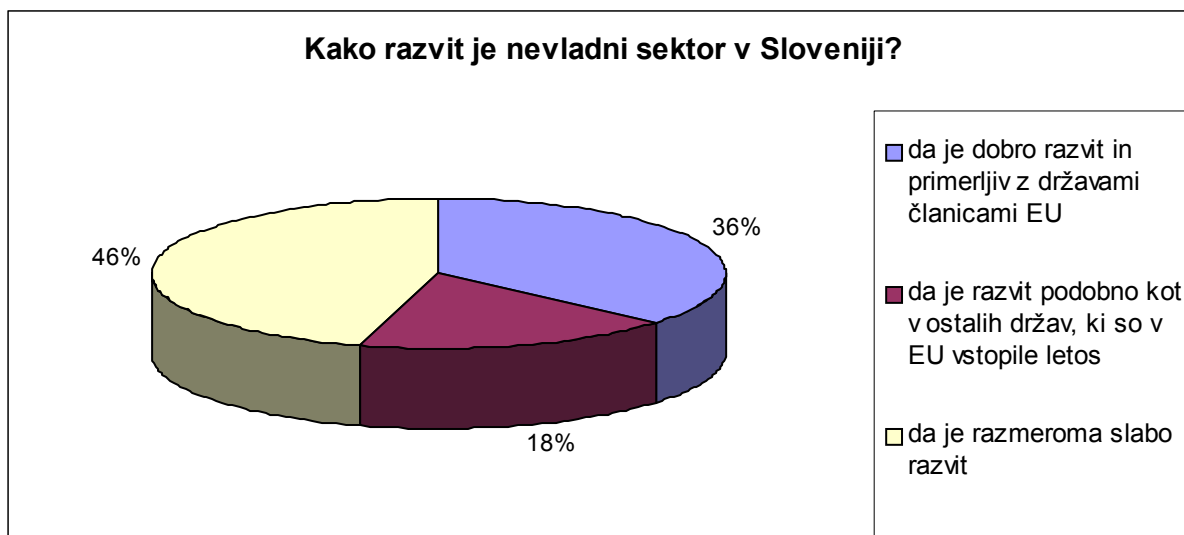
Segmenti	%
transparentnosti delovanja države	81,82
izboljšanje izvajanja zakonodaje	81,82
večja učinkovitost delovanja javne uprave	72,73
obravnavanje participatorne demokracije	63,64
področje zaposlovanja	54,55

V Sloveniji je registriranih približno 18.000 nevladnih organizacij, od katerih je tretjina neaktivnih, polovica pa deluje v interesu svojih članov.

9. Kaj po vašem mnenju kažejo ti podatki o nevladnem sektorju v Sloveniji? (Izberite samo en odgovor.)

Nevladni sektor v Sloveniji je	%
razmeroma slabo razvit	45,46
dobro razvit in primerljiv z državami članicami EU	36,36
razvit podobno kot v ostalih držav, ki so v EU vstopile letos	18,18

Zaradi uravnoveženja virov financiranja nevladnih organizacij in s tem večje stabilnosti njihovega delovanja, so pomembne tudi donacije posameznikov in podjetij.

10. Kakšno je vaše mnenje o tem? Ocenite z ocenami od 1 do 5, kjer ocena 1 pomeni, da se s trditvijo sploh ne strinjate, ocena 5, da se strinjate zelo, ocena 3 pa je nekje vmes.

Donacije	Pov. ocena
vzporedno z oblikovanjem davčne zakonodaje, ki spodbujala donacije, je treba enotno urediti tudi postopke pridobivanja statusa delovanja nevladnih organizacij v javnem interesu ter definirati pravice in obveznosti, ki iz takšnega statusa izhajajo	4,55
stranka bi podprla kombiniran sistem, po katerem bi podjetja do 1% obračunanega davka v poslovnem letu in posamezniki do 1% odmerjene dohodnine lahko nakazali neposredno izbrani nevladni organizaciji, ki deluje v javnem interesu	4,3
obstoječa davčna zakonodaja stimulatивно deluje na kulturo donacij nevladnim organizacijam	1,3

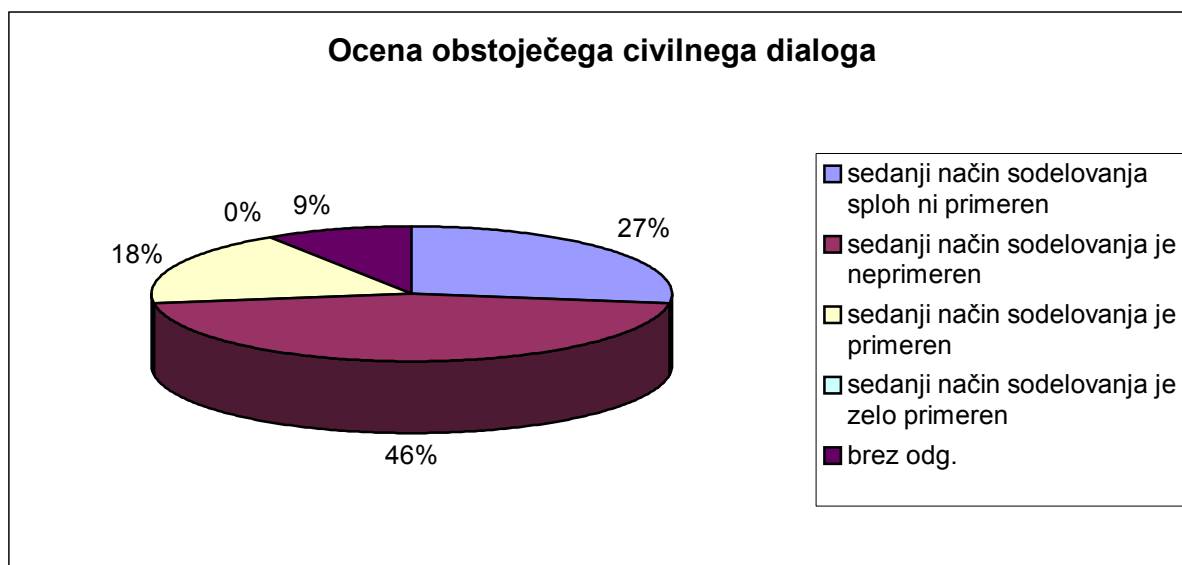
V Sloveniji 43 % prihodkov nevladnih organizacij predstavljajo plačila za storitve, 29 % donacije, ostalo pa so subvencije države.

11. Kakšno je vaše mnenje o financiranju nevladnih organizacij? Ocenite z ocenami od 1 do 5, kjer ocena 1 pomeni, da se s trditvijo sploh ne strinjate, ocena 5, da se strinjate zelo, ocena 3 pa je nekje vmes.

Financiranje NVO	Pov. ocena
država bi morala subvencije postopno povečati samo tistim NVO, ki imajo transparentno porabo teh sredstev	4,6
nevladne organizacije v Sloveniji bi morale same zagotoviti večji delež sredstev, pridobljenih s prodajo svojih storitev in proizvodov	3,3
država bi morala postopno povečati subvencije nevladnim organizacijam	3,1
sedanji način financiranja nevladnih organizacij v Sloveniji je primeren	1,5

12. Kakšno je stališče vaše stranke glede pravil sodelovanja NVO v postopkih odločanja in sprejemanja odločitev? Izberite samo en odgovor.

Pravila sodelovanja NVO	%
sedanji način sodelovanja je neprimeren	45,45
sedanji način sodelovanja sploh ni primeren	27,27
sedanji način sodelovanja je primeren	18,18
brez odg.	9,1
sedanji način sodelovanja je zelo primeren	0

13. Kakšen pa bi bil po vašem mnenju primeren način sodelovanja NVO v postopkih odločanja in sprejemanja odločitev?

- 5 političnih strank na vprašanje ni odgovorilo
- **(SEG)** V vladnih telesih, državni zbor RS, državni svet, odbori ... bi strokovno usposobljene NVO morale biti aktivno že v začetku vključene v pripravo zakonodaje, odlokov, nacionalnih programov
- **(SED)** Bistveno olajšan dostop do referendumске demokracije (švicarski model); pravica do sprejemanja zakonov in razveljavitev zakonov z referendumsko demokracijo; uresničitev 44. člena ustave, ki daje civilni družbi pravico do soupravljanja z javnimi zadevami (že 13 let kasni ustrezna zakonodaja); pravica do sodelovanja in obveščanja v procesih nastajanja zakonodaje in ustavnih sprememb.
- **(Nova Demokracija Slovenije)** Sopedlagatelj - razpravljalec - dajalec neobveznega soglasja.
- **(SMS)** Da bi vlada, ministrstva in organi odločanja prosili za mnenje in stališče tudi NVOje ter jih povabili k sodelovanju pri oblikovanju in reševanju vprašanj
- **(Aktivna Slovenija)** Upoštewane bi morale biti vsaj naslednje zahteve: transparentnost postopkov, vključenost javnosti v postopke že v začetni fazi, obveza organa, ki sprejema odločitve, da argumentirano odgovori na vprašanja javnosti, povezana s postopkom odločanja. Celoten proces odločanja bi moral biti na ustrezen način dokumentiran na internetu, kjer bi imele NVO in zainteresirana javnost dostop že v najbolj zgodnjih fazah odločanja, za pomembnejša vprašanja pa bi bili nujni moderirani posveti med odgovornimi predstavniki države in zainteresiranimi NVO ter

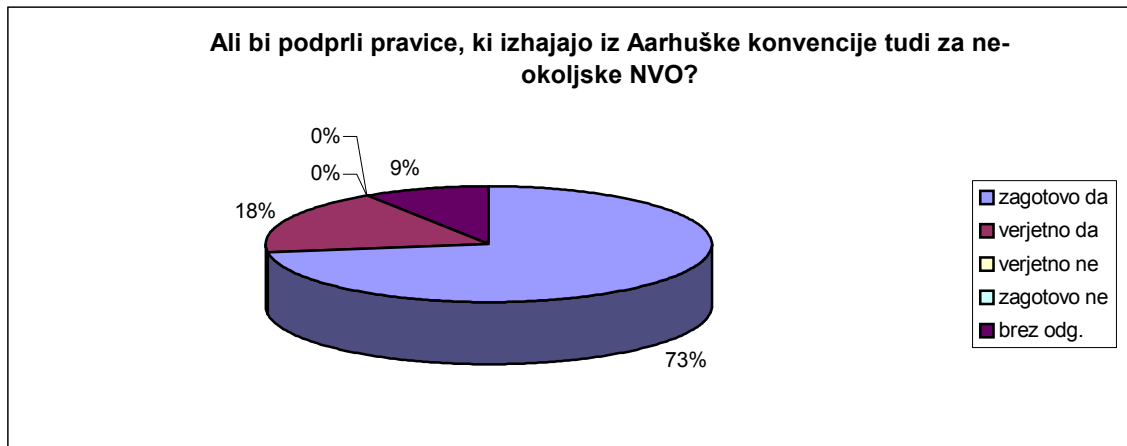
drugimi predstavniki javnost. To so minimalne zahteve, podroben postopek načina sodelovanja NVO in javnosti v postopkih odločanja in sprejemanja odločitev pa bi moral biti usklajen s predstavniki NVO. Formalno je sicer del teh zahtev že uresničen, vendar še zdaleč ne v dovolj veliki meri.

- **(LDS)** se zavzema za sprejem posebnega zakona, ki bo urejal participacijo državljanov v postopkih sprejemanja javnih dokumentov (zakonov, podzakonskih aktov) še pred vladno proceduro. S tem zakonom bi uveljavili zakon o dostopu do informacij javnega značaja. Razpisna dokumentacija za takšen zakon je že pripravljena. Sicer pa so se odnosi med NVO in vlado dinamizirali po lanskoletni konferenci po začetku pogajanj med vlado in NVO.

Slovenija je podpisala in ratificirala Aarhuško konvencijo, ki javnosti in nevladnim organizacijam na področju varstva okolja omogoča dostop do informacij, sodelovanje pri sprejemanju odločitev in sodno varstvo teh dveh pravic.

14. Ali bi vaša stranka podprla uveljavljanje enakih pravic tudi na drugih vsebinskih področjih, ki jih pokrivajo druge nevladne organizacije? Izberite samo en odgovor.

	%
zagotovo da	72,73
verjetno da	18,18
Brez odg.	9,09
verjetno ne	0
zagotovo ne	0

15. Ali bi se udeležili izobraževalnih delavnic s področja človekovih pravic, ki bi jih organizirale nevladne organizacije. Izberite samo en odgovor.

Udeležba na delavnicah	%
Da, zanimajo nas vsa področja, ki se nanašajo na človekove pravice	72,73
Da, vendar le v zvezi s področji človekovih pravic, ki se nam zdijo posebej pereča	9,09
Ne	9,09
brez odg.	9,09

16. Pri Službi Vlade za strukturno politiko in regionalni razvoj deluje Svet za trajnostni razvoj, ki šteje 40 članov. Okoljsko področje, ki ga definicija trajnostnega razvoja enakovredno postavlja ob bok ekonomskemu in socialnemu, zastopa en predstavnik.

Okoljske in naravovarstvene organizacije menijo, da bi moralo imeti okoljsko področje več predstavnikov. Kakšno pa je vaše mnenje o tem? Izberite samo en odgovor.

Predstavniki okoljskih org. v STR	%
zelo se strinjamo z večjim številom predstavnikov za okoljsko področje	54,55
strinjamo se z večjim številom predstavnikov za okoljsko področje	27,27
brez odg.	18,18
ne strinjamo se z večjim številom predstavnikov za okoljsko področje	0
sploh se ne strinjamo z večjim številom predstavnikov za okoljsko področje	0

17. Ministrstvo za kulturo ne financira režijskih stroškov delovanja NVO s področja kulture, zato NVO te stroške prikazujejo kot »programske«, kar pa zmanjšuje transparentnost poslovanja in poročanja.

Ali podpirate dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK), ki bi nevladnim organizacijam omogočila financiranje režijskih stroškov in jim tako zagotovila transparentno sofinanciranje teh stroškov?

	%
Da	45,46
Ne	27,27
brez odg.	27,27

Ljubljana, avgust 2004